

SUOMEN AMPUMAHIIHTOLIITON YMPÄRISTÖOHJELMA 2021-2026

SUOMEN AMPUMAHIIHTOLIITTO
FINNISH BIATHLON FEDERATION

Sisällys

1.	JOHDANTO	2
2.	SUOMEN AMPUMAHIIHTOLIITON YMPÄRISTÖOHJELMA	4
2.1	Ympäristöohjelman suunnitteluprosessi	4
2.2	Toimisto	4
	Hallinto	4
2.3	Tapahtumat	5
2.3.1	Kilpailut	5
2.3.2	Koulutukset	5
2.4	Seurat	5
2.5	Maajoukkueet	6
2.5.1	Harjoittelu	6
2.5.2	Kansainvälinen kilpailutoiminta	6
2.6	Välineet	6
2.7	Ympäristöohjelman toimenpiteet, aikataulutukset ja seuranta	7
	Taulukko 1: Toimiston ja henkilöstön tavoitteet ja toimenpiteet	8
	Taulukko 2: Hallinnon tavoitteet ja toimenpiteet	9
	Taulukko 3: Tapahtumat	9
	Taulukko 4: Maajoukkueet	10
	Taulukko 5: Välineet	11

1. JOHDANTO

Liikuntalakiin on kirjattu tavoitteiden toteutumisen lähtökohdiksi ympäristön kunnioittaminen ja kestävä kehitys. Laki ohjaa ja velvoittaa Suomen Ampumahiihtoliiton toimintaa. Liitto on sitoutunut toimimaan osaltaan sekä ohjaamaan jäsenseurojaan liikuntalain mukaisesti ja kunnioittamaan ympäristöä kaikessa toiminnassaan sekä edistämään kestävä kehityksen toteutumista ([Liikuntalaki](#)). Urheilun yhteisen vastuullisuusohjelman yhtenä pääpainopisteenä on ympäristö ja ilmasto. Tämä velvoittaa urheilutoimijoita arvioimaan toiminnan ympäristövaikutuksia sekä muokkaamaan toimintatapoja ympäristöä vähemmän kuormittavaksi ([urheiluyhteison-vastuullisuusohjelma-2020-2024](#)).

Ilmastonmuutos, luonnonvarojen ylikulutus ja monimuotoisuuden katoaminen koskettavat meitä kaikkia. Suomen Ampumahiihtoliitto haluaa osaltaan toimia esimerkkinä ympäristötoimissa tunnistaen lajin merkittävämät ympäristövaikutukset ja tehden toimenpiteitä näiden hillitsemiseksi. Ampumahiihdolle talvilajina on erityisen tärkeää lumiolosuhteiden turvaaminen sekä lumisten talvien varmistaminen myös tuleville sukupolville.

Suomen Ampumahiihtoliitossa kehitämme toimintaamme niin, että voimme jatkossa pienentää aiheuttamaamme ympäristökuormaa. Liiton ympäristöohjelma tähtää sekä Liiton että jäsenseurojen toiminnan ympäristövaikutusten pienentämiseen.

Suomen Ampumahiihtoliiton toiminnassa suurimmat ympäristövaikutukset tulevat huippu-urheiluun liittyvistä toiminnoista. Erityistä huomiota tulee kiinnittää myös henkilöstön ja hallinnon liikkumiseen sekä tapahtumien, leirien ja kilpailujen järjestämiseen liittyen. Ampumahiihto lajina on ampumaratojen kautta ympäristölainsäädännön alaista toimintaa.

Ympäristöohjelman tavoitteena on arvioida ampumahiihtotoiminnan ympäristövaikutuksia ja muuttaa toimintatapoja kokonaisvaltaisesti ympäristöä vähemmän kuormittavaan suuntaan. Arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota ympäristöä eniten kuormittaviin toimintoihin, joille pyritään löytämään vaihtoehtoisia toimintatapoja. Arviointia suoritetaan laajasti toiminnan eri osa-alueilla huomioiden koko ampumahiihtoliiton toimintakenttä.

Ympäristöohjelma käsittää kaiken toiminnan Suomen Ampumahiihtoliitossa ja sen jäsenseuroissa. Ohjelma on jaettu viiteen osaan: toimisto ja hallinto, tapahtumat, maajoukkueet, seurat sekä välineet.

Toimiston osalta kiinnitämme huomiota liikkumiseen ja toimitilojen tehokkaaseen käyttöön, sekä ekologisiin valintoihin hankinnoissa, sähkössä, lämmityksessä sekä materiaalien käytössä.

Hallinnossa tulemme kiinnittämään huomiota etäkokouskäytäntöihin vähentääksemme hallintoon liittyvää matkustamista. Tulemme jatkossa järjestämään Liiton sääntöjenmukaiset kokoukset paikoissa, joihin on helppo päästä joukkoliikennevälineillä. Muissa tapahtumissa painotamme helppoa saavutettavuutta ja ympäristövastuullisuutta.

Tapahtumissa pyrimme edelleen parantamaan kierrätystä ja ympäristöystävällisempien valintojen tekemistä kouluttamalla sekä asettamalla asteittain tiukentuvia vaatimuksia esimerkiksi kilpailujen järjestäjille. Muiden tapahtumien ja leirien kohdalla kiinnitetään huomiota tapahtumapaikkojen saavutettavuuteen joukkoliikennevälineillä sekä tapahtumapaikkojen ympäristövastuullisuuteen.

Arvioimme, että maajoukkue toiminta aiheuttaa suurimmat kuormitukset Liiton toiminnassa. Kansainvälistä kilpailutoimintaa ei voi harjoittaa ilman laajaa matkustamista. Kilpailumatkoilla lentokone on usein ainoa vaihtoehto matkustamisessa. Tulemme kiinnittämään huomiota erityisesti niihin kohtiin, missä ympäristökuormaa voidaan realistisesti pienentää tai kompensoida. Kansainvälinen Ampumahiihtoliitto IBU on vahvistanut strategiaansa 2018 kestävä kehityksen ja ympäristön huomioimisen toiminnassa.

Kansainväliseen kilpailutoimintaan liittyen, jokainen osallistuva jäsenmaa sitoutuu toimimaan kansainvälisessä toiminnassa kestävästä kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Ampumahiihtoon kuuluu tärkeänä osana ammunta lyijyluodeilla sekä hiihtämiseen kuuluvat suksivoiteet. Tulemme välineiden osalta painottamaan ympäristövastuullisia toimintamalleja vähentääksemme luontoon kohdistuvaa rasitusta. Välineiden osalta pyrimme myös lisäämään Liitto- ja harrastajatasoilla välineiden kierrättämistä. Fluoriin liittyvän lainsäädännön mukaisesti tulemme yhdessä Olympiakomitean ja muiden lumilajien kanssa sitoutumaan tinkimättä. Lyijyn osalta toimimme aktiivisesti ja varmistamme, että lyijyn talteenotto toteutuu mahdollisimman hyvin. Sekä fluorin että lyijyn osalta olemme jo nyt kiinteässä yhteistyössä IBUn kanssa ja vaikutamme valmistavaan teollisuuteen, jotta ympäristövaatteet ja -lainsäädäntö tulevat tinkimättä hoidetuksi.

Suomen Ampumahiihtoliiton ja seurojen henkilöstö sekä luottamushenkilöt sitoutetaan ympäristöohjelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Ympäristöohjelma viestitään Liiton jäsenseuroille ja jaetaan julkiseksi Liiton nettisivuille ja muulla viestinnällä. Liiton ympäristöohjelman kautta myös seuroja kannustetaan ja ohjataan arvioimaan omaa toimintaansa ja löytämään mahdollisuuksia muokata toimintatapojaan ympäristöystävällisemmiksi.

Suomen Ampumahiihtoliiton ympäristöohjelma hyväksyttiin hallituksen kokouksessa 15.09.2021. Suunnitelma viestitään kaikille jäsenille Liiton internetsivuilla sekä otetaan käsittelyyn ja merkitään tiedoksi Liiton syyskokouksessa marraskuussa 2021. Suunnitelman toteutumista seurataan vuosittain hallituksen kokouksissa ja päivityksiä tehdään tavoitteiden osalta vuosittain tarpeen mukaan.

2. SUOMEN AMPUMAHIIHTOLIITON YMPÄRISTÖOHJELMA

2.1 Ympäristöohjelman suunnitteluprosessi

Suomen ampumahiihtoliiton ympäristöohjelma käynnistettiin keväällä 2021. Ympäristöohjelma on voimassa strategiakauden 2021–2026. Tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti, ja ohjelma päivitetään tarpeen mukaan.

Suomen Ampumahiihtoliitossa tiedostetaan hyvin ne toiminnan osatekijät, joilla on merkittävä vaikutus ympäristöön. Ympäristöohjelma tähtää konkreettisiin toimenpiteisiin niissä toiminnoissa, joilla saamme suurimman vaikuttavuuden. Ymmärrämme, että kansainvälistä huippu-urheilua toteuttavana tahona, emme yksin pysty resurssillamme saavuttamaan hiilineutraalisuutta toiminnassamme, koska kansainvälinen matkustaminen ja sen tuoma kuorma on tällä hetkellä suurta. Kansainväliseen matkustamiseen vaikuttaa tulevaisuudessa eniten kansainvälisen ampumahiihtoliiton IBUn toimenpiteet kilpailukalenterin ja tapahtumien suunnittelu sekä ohjeistus jäsenmaille. Sitoudumme kansainvälisessä toiminnassa IBUn toimintatapoihin ja ohjeistukseen.

Koronapandemia on tuonut Liiton toimintaan jo paljon käytänteitä, joilla vähennetään ympäristökuormaa merkittävästi. Näistä hyvänä esimerkkinä on etäyhteyksien hyödyntäminen yhä useammin Liiton hallinnon ja valiokuntien kokouksissa. Näitäkin toimenpiteitä tullaan tehostamaan voimassa olevan ympäristöohjelman mukaisesti.

2.2 Toimisto

Toimiston käytänteissä siirrytään koko ajan enemmän kohti paperitonta toimistoa, mitä tukemaan otamme käyttöön sähköiset allekirjoitukset ja dokumentit niiltä osin, kuin se on mahdollista. Henkilöstö pyrkii liikkumaan Liiton tilaisuuksiin joukkoliikennevälineillä tai kimppakyydeillä vähentääkseen ylimääräistä autoilua. Työtehtävissä Liiton autoja, omaa autoa tai taksia käytetään vain, jos se on perusteltua esimerkiksi terveydellisistä syistä tai kohteeseen ei kulje julkinen liikenne tai kantamuksia ei ole mahdollista kuljettaa yksin. Liitto suosii etäkokouksia, kun se on mahdollista.

Toimiston energiaratkaisuissa käytetään ympäristöystävällistä uusiutuvaa sähköä ja lämmitystä. Toimistossa käytetään EKOenergia-merkittyä energiaa sähkön ja lämmön hankinnassa. Mikäli Liitto ei itse tee sopimuksia, pyrkii se vaikuttamaan sopimusten sisältöihin. Liitolla on käytössä yhteiset tilat muiden lumilajien ja Olympiakomitean kanssa. Yhteisillä tiloilla pystytään pienentämään toimitilojen hukkakäyttöä sekä eri paikkojen välillä liikkumista tehokkaasti. Olemme mitoittaneet omat toimistotilamme niin, että ne ovat tehokkaassa käytössä.

Toimiston ja koko Liiton toiminnassa tulemme jatkossa selvittämään tarvetta uusille hankinnoille ja arvioimme, onko hankinnat välttämättömiä ja onko saatavana kierrätettäviä tai lainattavia hyödykkeitä. Hankinnoissa painotamme tuotantoketjun vastuullisuutta. Liiton vaatteissa pyrimme käyttämään kierrätetyistä materiaaleista valmistettuja tuotteita. Kauden jälkeen varastoon jäävät vaatteet pyritään saamaan kiertoon lajin harrastajille. Bannereille ja muille mainosmateriaaleille etsitään kierrätyskohteet, joissa materiaalit pääsevät jatkojalostukseen.

Ympäristövastuullisuus nostetaan tärkeäksi viestintäaiheeksi seuroja kohtaan. Tulemme viestittämään aktiivisesti erilaisista koulutusmahdollisuuksista, tuotteista ja toimintatavoista, joiden avulla seurat voivat kehittää ympäristövastuullisuuttaan. Tärkeänä viestintäaiheena on muun muassa Olympiakomitean Kekekoutsu-menettelmien tunnettuuden lisääminen seurojen keskuudessa.

Hallinto

Liiton hallituksen tehtävänä on vuosittain arvioida ympäristöohjelman toteutumista ja päivittää ohjelman tavoitteita tarpeen mukaan. Hallituksen vastuulla on myös varmistaa, että kaikki Liiton säännöt päivitetään vastaamaan ympäristöohjelman vaatimuksia. Hallitus vastaa IBU:n strategian toteutumisen seuraamisesta

sekä tämän vaikutuksista Suomen Ampumahiihtoliiton toimintaan. Suomen Ampumahiihtoliitto tulee sitoutumaan ja toimimaan aktiivisesti Kansainvälisen ampumahiihtoliiton ympäristövastuutoimenpiteissä. Suomen Ampumahiihtoliiton hallinnossa keskitytään merkittävästi vähentämään liikkumisesta aiheutuvia ympäristörasitteita siirtymällä etäkokouskäytänteisiin, kun mahdollista. Huomioimme sen, että Liiton hallituksen ja valiokuntien tulee järjestää myös paikan päällä pidettäviä kokouksia vuosittain. Liiton hallinnon toiminnassa painotetaan sähköisiä materiaaleja vähentääksemme turhaa paperin kulutusta. Otamme käyttöön sähköiset allekirjoitukset ja selvitämme mahdollisuudet siirtymään sähköisiin dokumentteihin pöytäkirjojen ja muiden tärkeiden dokumenttien osalta. Jatkossa Liiton sääntöjen mukaiset kokoukset järjestetään paikoissa, jonne on hyvät joukkoliikenneyhteydet. Kaikissa muissa Liiton tilaisuuksien järjestämispaikoissa painotetaan helppoa saavutettavuutta joukkoliikennevälineillä sekä paikan vastuullisuutta ympäristöasioissa. Kansainvälisissä tilaisuuksissa harkitaan tapauskohtaisesti, onko järkevää matkustaa paikanpäälle vai osallistua etäyhteyksin.

2.3 Tapahtumat

Tapahtumissa suuret ympäristökuormat tulevat matkustamisesta sekä jätteistä. Tapahtumat pyritään järjestämään paikoissa, jonne on hyvät joukkoliikenneyhteydet. Liikkumisissa suositaan kimpakyytejä ja mahdollisuuksien mukaan yhteiskuljetuksia.

2.3.1 Kilpailut

Tulemme kehittämään kilpailutapahtumien järjestämisprosesseja niin, että minimoimme tapahtumista syntyvät ilmasto- ja ympäristövaikutukset. Selvitämme yhdessä kilpailunjärjestäjien kanssa vaikuttavimmat toimenpiteet ympäristökuorman pienentämiseksi ja keskitymme alkuvaiheessa jätehuoltoon, materiaalihokkuuteen ja liikkumiseen.

Ohjelmakauden aikana määritämme ympäristövastuuohjeiston kilpailunjärjestäjille. Edellytämme kilpailunjärjestäjältä niihin sitoutumista. Ohjeet/vaativuudet porrastetaan eri vuosille, jotta kilpailunjärjestäjillä on paremmat mahdollisuudet noudattaa ohjeita. Kansainväliset- ja SM-kilpailut ovat ensisijaiset tapahtumat, joissa ohjeistus otetaan käyttöön.

SM-kilpailujen järjestäjiltä tulemme vaatimaan olemassa olevaa ympäristösertifikaattia, -järjestelmää tai vastaavaa viimeistään vuodesta 2028 lähtien osoituksena ympäristövastuullisuudesta. Tämä tarkoittaa, että SM-kilpailun järjestäjän ympäristövastuullisuus tulee olemaan kriteeri kilpailujen hakemiseksi 2026 SM-kilpailujen haussa.

Kansainvälisiä kilpailuja hakevilta järjestäjiltä tulemme vaatimaan ympäristösertifikaattia, -järjestelmää tai vastaavaa vuodesta 2023 lähtien osoituksena ympäristövastuullisuudesta. Kansainvälinen lajiliitto IBU pitää yllä omaa ympäristösertifiointia ja jäsenmaat ovat sitoutuneet tähän. Toteamme erikseen, että jo nyt Maailmancupin järjestäjällä – Kontiolahti – on Ekokompassi- ympäristösertifikaatti.

2.3.2 Koulutukset

Ampumahiihdon koulutuksia tullaan kehittämään niin, että etäkoulutusten järjestäminen yleistyy.

Koulutuksissa painotamme alueellisuutta, jotta osallistujien liikkuminen vähenee.

Tuotamme koulutus- ja valmennusmateriaaleja videomuodossa, jotta materiaalit ovat paremmin saatavana urheilijoille ja valmentajille.

Lisäämme viestintää seuroille ympäristövastuullisuuteen liittyvistä koulutustilaisuuksista.

2.4 Seurat

Suomen Ampumahiihtoliiton osalta ympäristöohjelman vaikuttavuus on oleellisilta osin kiinni seurojen toiminnoista. Useat toimenpiteet vaativat sitoutumista paikallisella tasolla. Ampumahiihdon osalta seurat ovat myös niitä, jotka tekevät työn ampumaradoilla ja huolehtivat esim. kierrätyksestä niin normaalitoiminnoissa kuin kilpailuissakin.

Suomen Ampumahiihtoliiton ympäristöohjelma ohjaa ja tukee seurojen toimintoja, antamalla neuvontaa, toimintamalleja ja tukee myös yhteyksin viranomaisten kanssa.

2.5 Maajoukkueet

Suomen Ampumahiihtoliiton ympäristökuormasta suuri osa koostuu maajoukkueiden matkustamisesta harjoitusleireille ja kansainvälisiin kilpailuihin. Kansainvälisestä kilpailukalenterista vastaa Kansainvälinen ampumahiihtoliitto IBU. Kilpailujen rytmi on kiireinen. Lentokone on ainut vaihtoehto vaihtaa kilpailupaikalta toiselle. Lentokoneen sijaan välillä hyödynnetään autoja sekä yhteiskuljetuksia. Maajoukkueiden osalta pyrimme pienentämään ympäristörasitusta yhteistyössä IBUn ja muiden IBUn jäsenmaiden kanssa.

2.5.1 Harjoittelu

Ampumahiihtoliiton valmennusryhmien leirityksessä suurin ympäristökuorma tulee matkustamisesta. Liiton valmennusleireille pyritään jatkossa matkustamaan kimpakyydeillä, kun se on mahdollista. Tunnistamme kuitenkin sen, että kimpakyydit eivät ole aina mahdollisia, kun urheilijat ja valmentajat tulevat eri puolilta Suomea. Leirityksiä suunniteltaessa huomioidaan yhteiskuljetusten hyödyntämistä leirin aikana vähentääksemme yksityisautoilua paikan päällä.

Leiritysmajoitusten valinnassa Liitto keskustelee aktiivisesti kumppaneidensa kanssa ympäristövastuusta ja ekologisuudesta. Liiton valmennusryhmien leirityksessä korostetaan kotimaan leirityksiä ennen ulkomaan leirejä. Ulkomaan leirejä järjestetään vain, jos ne voidaan perustella välttämättömiksi huomioiden näiden huomattavasti korkeammat ympäristövaikutukset. Ulkomaan leiritysten suunnittelussa otetaan huomioon ympäristövastuu kaikessa leiritöinnässä, kuten majoituksessa ja matkustamisessa.

2.5.2 Kansainvälinen kilpailutoiminta

Kiinnitämme jatkossa erityistä huomiota matkustussuunnitelmiin, missä huomioidaan ympäristön kannalta parhaat vaihtoehdot matkustamisen ja majoittumisten osalta.

Kansainvälisessä kilpailutoiminnassa suositaan matkustamisessa ekologisia vaihtoehtoja mitkä täyttävät tavarakuorman ja aikataulujen ehdot. Käyttäessämme vuokra-autoja, painotamme tila-autoja ja pikkubusseja vähentääksemme autojen määrää.

Kilpailukauden majoituksissa ja ruokapaikoissa suosimme toimijaa, joka pystyy osoittamaan ympäristövastuullisuutensa esimerkiksi erilaisten sertifikaatin muodossa. Majapaikkaa valittaessa tulee kuitenkin huomioida majoituspaikan etäisyys kilpailupaikalta, ettei majoituspaikan valinnassa saadut ympäristöhyödyt katoa etäisyyksistä johtuvaan matkustamiseen. Edistämme kansainvälisen kilpailukalenterin suunnittelua kohti ympäristöstävällisempää mallia.

2.6 Välineet

Tällä hetkellä ampumahiihtoon liittyy ympäristön kannalta kaksi vahingollista elementtiä, lyijy ja fluori. Ampumahiihtoradat kuuluvat Suomessa ympäristölupaprosessin alaisuuteen, mikä tarkoittaa, että haitallisten aineiden käsittely on tehty ratakohtaisesti parhaalla mahdollisella tavalla. Tulemme hakemaan jäsenyyttä ympäristölupatyöryhmään, jotta pystymme jatkossa tukemaan seuroja ympäristölupa-asioissa entistä paremmin.

Fluori on poistumassa suksivoiteista. Seuraamme kansainvälisiä sääntöjä ja olemme ensimmäisten joukossa kieltämässä fluorivoiteiden käytön, kun se tulee kielletyksi kansainvälisissä säännöissä. Selvitämme kuinka voimme sääntöjen avulla pienentää lasten ja nuorten harrastamiseen kuluja voidekustannuksia, ja samalla ennestään pienentää suksivoiteista syntyvää ympäristöärasitetta.

Pyrimme saamaan varastoon jäävät maajoukkuevaatteet kiertoon lajin harrastajille. Kampanjoimme seuroille välinekierrätyksen hyödyistä ja pyrimme edistämään välineiden parempaa kiertoa. Tärkeänä osana

kampanjointia on lajin lopettaneiden harrastajien aseiden palaaminen lajin pariin uusille harrastajille tai seuroille.

2.7 Ympäristöohjelman toimenpiteet, aikataulutukset ja seuranta

Ympäristöohjelman Tavoitteet, toimenpiteet, aikataulutukset ja seuranta on kuvattu alla olevissa tuloskorteissa. Liiton hallitus päivittää tarvittaessa toimenpiteitä, jotta asetettuihin tavoitteisiin päästään. Liiton hallitus voi myös lisätä tai muuttaa tavoitteita, mikäli se parantaa Liiton ympäristövastuullisuutta.

Taulukko 1: Toimiston ja henkilöstön tavoitteet ja toimenpiteet

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	AIKATAULU	VASTUU
PIENENNÄMME TOIMISTON JA HENKILÖSTÖN AIHEUTTAMA YMPÄRISTÖRASITUSTA	1) Vältämme turhaa paperin kulutusta siirtymällä sähköisiin dokumentteihin ja sähköisiin allekirjoituksiin.	1) Tulostetun paperin määrä 2) Sähköisten allekirjoitusten määrä	Vuosittain	Henkilöstö
	2) Siirrymme toimiston energiaratkaisuihin EKOenergia-merkittyihin toimittajiin. Jos emme itse tee sopimuksia, tulemme aktiivisesti vaikuttamaan päätöksentekoon.	1) Sähkön toimittajan valinta	Aina, kun ajankohtaista	Toiminnanjohtaja
	3) Käytämme työmatkoilla joukkoliikennevälineitä tai kimppekyytejä, kun se on mahdollista	1) Liiton auton vuosittaiset ajokilometrit 2) Liiton maksamien kilometrikorvausten määrä	Vuosittain	Toiminnanjohtaja Henkilöstö,
	4) Arvioimme hankintojen tarpeellisuuden ja pyrimme suosimaan kierrätettäviä ja vuokrattavia tuotteita.		Vuosittain	Henkilöstö
Viestintämme ympäristövastuullisuudesta on aktiivista ja merkityksellistä	5) Lisäämme viestintää ympäristövastuullisuudesta ja koulutusmahdollisuuksista seuroillemme ja lajin harrastajille	1) Viestinnän määrä 2) Koulutuksiin osallistuvien määrä	Vuosittain	Kenttäpäällikkö Seuravaliokunta

Taulukko 2: Hallinnon tavoitteet ja toimenpiteet

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	AIKATAULU	VASTUU
LIITON YMPÄRISTÖOHJELMA ON VAIKUTTAVA JA AJANTASAINEN	1) Hallitus seuraa ympäristösuunnitelman toteuttamista. 2) Hallitus päivittää ympäristösuunnitelmaa tarvittaessa 3) Hallitus huomioi IBUn ohjeistuksen ympäristösuunnitelmaan	1) Kokousten määrä, missä ympäristöohjelma on asialistalla 2) Päivitysten ajankohtaisuus ja tarpeellisuus	Vuosittain	Hallitus
LIITON SÄÄNNÖT JA KILPAILUSÄÄNNÖT VASTAAVAT YMPÄRISTÖOHJELMAN TAVOITTEITA	1) Liiton hallitus tekee sääntömuutosesitykset liittokokoukselle tarvittavilta osin 2) Liiton kilpailusäännöt päivitetään tarvittavilta osin 3) Kilpailunhaku prosessi päivitetään vaatimusten mukaiseksi	1) Liiton sääntöjen ja kilpailusääntöjen vastaavuus ympäristöohjelman kanssa 2) Kilpailunhakuvaatimukset vastaavat ympäristöohjelmaa	Vuoden 2022 aikana	Hallitus Kilpailuvaliokunta
VÄHENNÄMME HALLINTOON LIITTYVÄÄ MATKUSTAMISTA JA MATERIAALIEN KÄYTTÖÄ	1) Hallituksen ja valiokuntien kokoukset pidetään etäkokouksina, kun mahdollista 2) Siirrymme sähköisiin dokumentteihin ja sähköisiin allekirjoituksiin kaikissa dokumenteissa missä se on juridisesti mahdollista 3) Kaikki Liiton sääntöjen mukaiset kokoukset järjestetään paikkakunnilla, minne on helppo päästä julkisilla kulkuvälineillä	1) Etä- ja läsnäolokokousten suhde 2) Paperidokumenttien ja sähköisten allekirjoitusten määrä 3) Kokousten paikkakunnat ja paikalle julkisilla saapuvien osallistujien määrä	1) Vuoden 2021 aikana 2) Vuoden 2022 aikana 3) Vuodesta 2021 alkaen	Hallitus Työvaliokunta
OLEMME EDELLÄKÄVIJÄ YMPÄRISTÖVASTUULLISUUDESSA KANSAINVÄLISESSÄ AMPUMAHIIHDOSSA	1) Hallitus seuraa aktiivisesti IBUn ohjeistusta ympäristövastuullisuudessa ja on aktiivisesti mukana IBUn toimenpiteiden toteuttamisessa	1) IBUn toimenpidesuosituksen siirtyminen suomalaiseen ampumahiihtoon.	Vuosittain	Hallitus

Taulukko 3: Tapahtumat

AMPUMAHIIHDON KILPAILUTOIMINTA ON YMPÄRISTÖVASTUULLISTA	1) Kehitämme kilpailunjärjestämistä ja -vaatimuksia niin, että minimoimme syntyvät ilmasto- ja ympäristövaikutukset	1) Kilpailunjärjestäjän koulutuksen päivittäminen 2) Kilpailuvaatimusten käyttöönotto 3) Kerätty palaute kilpailunjärjestäjiltä	Vuoteen 2023 mennessä	Henkilöstö
	2) Kilpailuissa on kierrätettävä kaikki syntyvät jätteet sekä vältettävä kertakäyttöisten tuotteiden käyttöä. Palkinnoissa suositaan ekologisia ja kierrätettäviä vaihtoehtoja	1) Kilpailujen määrä, joissa kierrätys kunnossa 2) Kilpailujen määrä 3) Kilpailunjärjestäjiltä kerätty palaute	1) SM-kilpailuissa vuodesta 2022 alkaen 2) Kansallisissa kilpailuissa vuodesta 2023 alkaen	Kilpailuvaliokunta
	3) Kilpailunjärjestäjällä on oltava voimassa oleva ympäristösertifikaatti, -järjestelmä tai vastaava 4) Kilpailuja haettaessa ja myönnettäessä otetaan ympäristövastuut ja -normit huomioon	1) Ehdot täyttävien kilpailunjärjestäjien määrä	1) Kansainvälisissä kilpailuissa vuodesta 2023 alkaen 2) SM-kilpailuissa vuodesta 2028 alkaen. (Järjestelmä oltava käytössä vuonna 2026, kun vuoden 2028 kilpailuja haetaan.)	Kilpailuvaliokunta
KOULUTUKSEMME JA MATERIAALIMME OVAT HELPOSTI SAAVUTETTAVISSA ETÄYHTEYKSIIN	1) Kehitämme koulutuksiamme niin, että ne ovat toteutettavissa mahdollisimman usein etäyhteyksin 2) Tuotamme koulutus- ja valmennusmateriaaleja videomuotoon 3) Kaikki koulutusmateriaalit ovat sähköisessä muodossa	1) Etäkoulutusten- ja läsnäolokoulutusten suhde 3) Sähköisen materiaalin määrä 2) Videomateriaalin määrä	1) Vuoteen 2026 mennessä 2) Alkaen vuodesta 2022, jatkuu vuosittain 3) Vuodesta 2022 alkaen	Kenttäpäällikkö Lajipäällikkö Valmennusvaliokunta Seuravaliokunta

Taulukko 4: Maajoukkueet

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	AIKATAULU	VASTUU
MAAJOUKKUEIDEN HARJOITUSTOIMINNAN YMPÄRISTÖKUORMA ON MINIMOITU	1) Kulkeminen valmennusleireille ja -leireillä järjestään suurimmilta osin kimppekyydeillä ja yhteiskuljetuksilla 2) Majoituksissa suositaan ekologisia ja ympäristövastuullisia vaihtoehtoja	1) Yhteiskuljetusten ja kimppekyytien määrä. 2) Paikalla olevien yksityisautojen määrä 3) Valitut majoituspaikat	Alkaen vuodesta 2022	Päävalmentaja Lajipäällikkö
	3) Maajoukkueleiritys tapahtuu kotimaassa. Ulkomaanleirejä voidaan järjestää, mikäli ne pystytään perustelemaan välttämättömiksi huomioiden matkustamisesta syntyvät korkeammat ympäristövaikutukset 4) Ulkomaan matkustamisessa käytetään suositaan ekologisinta järkevää vaihtoehtoa	1) Kotimaan leirien määrä 2) Ulkomaan leirien määrä	1) Vuodesta 2022 alkaen	Päävalmentaja Lajipäällikkö
TOTEUTAMME KANSAINVÄLISTÄ KILPAILUTOIMINTAA YMPÄRISTÖN KANNALTA VASTUULLISIMMALLA MAHDOLLISELLA TAVALLA	1) Matkasuunnitelmat tehdään niin, että matkustaminen on aikataulujen puitteissa ja tavaramäärän kannalta mahdollisimman ekologista 2) Majoitusvaihtoehdoissa suosimme niitä, jotka pystyvät osoittamaan ympäristövastuullisuutensa 3) Minimoimme tarvittavien autojen määrää hyödyntämällä pikkubusseja ja tila-autoja	1) Valitut matkustusmuodot 2) Valitut majoituspaikat 3) Vuokra-autojen määrä suhteessa matkustajiin	1 ja 2) Alkaen kilpailukaudesta 2022–2023 2) Alkaen kilpailukaudesta 2021–2022	Vastuuvallmentajat Lajipäällikkö
OLEMME KANSAINVÄLISEN AMPUMAAHIIHDON EDELLÄKÄVIJÖITÄ YMPÄRISTÖ-VASTUULLISUUDESSA	1) Edistämme mahdollisuuksiemme mukaan kansainvälisen kilpailukalenterin kehittämistä ekologisempaan suuntaan. 2) Esitämme, että kaikilla IBU:n kilpailunjärjestäjillä tulee olla ympäristösertifikaatti 3) Seuraamme aktiivisesti IBU:n ohjeistuksia ja toimenpiteitä ja toimimme niiden mukaan	1) Kansainvälisen kilpailukalenterin muutokset 2) Kilpailunjärjestäjävaatimusten muutos ja sertifikaattien määrä 2) Käyttöön otetut toimenpiteet	1 ja 2) Vuoteen 2026 mennessä 3) Seurataan vuosittain	Toiminnanjohtaja Hallitus

Taulukko 5: Välineet

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	AIKATAULU	VASTUU
AMPUMAHIIHDON HARRASTAMISEN YMPÄRISTÖKUORMAA VÄHENNETÄÄN RATKAISUILLAMME	<p>1) Luomme ampumahiihtoradoille ympäristöohjeet jätteiden kierrättämisestä sekä lyijyn ja hylsyjen keräämisestä</p> <p>2) Liitymme mukaan ympäristölupatyöryhmään lisätäksemme osaamista ampumahiihtoratojen ympäristölupaprosesseissa</p> <p>3) Kiellämme fluorin käytön kotimaisessa kilpailutoiminnassa heti, kun kiello astuu kansainvälisesti voimaan</p> <p>4) Kehitämme kilpailutoiminnan sääntöjä niin, että lasten ja nuorten kilpailutoiminnassa voiteiden taloudellinen ja ekologinen vaikutus minimoidaan.</p>	<p>1) Toteutunut ympäristöohje ja ohjeen käyttö seuroissa</p> <p>2) Työryhmää hyödyntävien seurojen ja ratojen määrä</p> <p>3) Kilpailijoilta saatu palaute</p> <p>4) Sääntöuudistus ja sen vaikutukset kustannuksiin, kilpailijoilta saatu palaute</p>	<p>1) Vuoden 2023 mennessä</p> <p>2) Vuoteen 2022 mennessä</p> <p>3) Seuraamme IBU:n toimintaa</p> <p>4) Vuoteen 2024 mennessä</p>	<p>1) Kenttäpäällikkö ja seuravaliokunta</p> <p>2) Toiminnanjohtaja ja hallitus</p> <p>3) Kilpailuvaiokunta</p> <p>4) Kilpailuvaiokunta</p>
AMPUMAHIIHDOSSA KIERRÄTETÄÄN VÄLINEET TEHOKKAASTI	<p>1) Kampanja seuroille välinekierrätyksen edistämiseksi</p> <p>2) Kampanja käyttämättömien aseiden palautumisesta lajin pariin</p> <p>3) Kierrätämme kaikki Liiton ylijäämävarusteet lajin harrastajille esimerkiksi myymällä tuotteita Ampumahiihtokarnevaaleilla.</p>	<p>1) Toteutunut kampanja</p> <p>2) Toteutunut kampanja ja aseiden määrä</p> <p>3) Ylijäämätavaran arvo varastossa</p>	<p>1) Vuoden 2022 aikana</p> <p>2) Vuoden 2022 aikana</p> <p>3) Vuosittain</p>	<p>Kenttäpäällikkö</p> <p>Projektipäällikkö</p> <p>Seuravaliokunta</p>